

AANWIJZINGEN ACCOUNTANTSCONTROLE JAARREKENING 2021 GEMEENTE MEPPEL

1. Inleiding

De Raad van Meppel heeft in zijn vergadering van 20 december 2018 besloten de aanbesteding voor de accountantsdiensten 2019 – 2022 te gunnen aan BDO Audit & Assurance B.V.

In het beschrijvend document bij de aanbesteding is de aard, inhoud en omvang van de inzet van de accountant aangegeven, in het bijzonder in het deel Programma van Eisen (hoofdstuk 5) waarmee BDO Audit & Assurance B.V. volgens verklaring van 9 november 2018 akkoord is gegaan.

De nu voorliggende Aanwijzingen Accountantscontrole hebben als doel, in aansluiting op genoemde document, nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeuringstoleranties.

Object van controle is de jaarrekening 2021 en daarmee tevens het financieel beheer over het jaar 2021 zoals uitgeoefend door of namens het College van Burgemeester en Wethouders.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

Zoals in artikel 213 Gemeentewet is voorgeschreven is de accountantscontrole gericht op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten (hernoemd als Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) evenals de Richtlijnen voor de Accountantscontrole (NIVRA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden. Voor zover over de uitvoering hiervan interpretatievraagstukken aan de orde komen geldt aanvullend wat is uiteengezet in de "Kadernota Rechtmatigheid 2018" van de Commissie BBV).

Onder rechtmatigheid wordt begrepen, volgens het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG), dat de in de rekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in

overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen”.

Als en voor zover door de Raad van Meppel, op advies van de auditcommissie, ook nu nog specifieke aandachtspunten ten behoeve van de controle van de jaarrekening 2021 worden aangedragen, zullen daarover nadere afspraken worden gemaakt met de accountant.

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant hanteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie¹.

De definitie van de goedkeuringstolerantie is “het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed.”

De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statistische deelwaarnemingen en extrapolaties.

In het BADO zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Deze minimumeisen gelden voor de controle 2021 luiden als volgt:

	Strekking accountantsverklaring:			
Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1% <3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3% <10%	≥ 10%	-

¹ Door de toepassing van een risicoanalyse kan het zo zijn dat niet alle transacties die groter zijn dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie individueel worden gecontroleerd. Ook kunnen andere gegevensgerichte werkzaamheden dan deelwaarnemingen worden toegepast. Met name door toepassing van cijferanalyse (verbandcontroles) kan het aantal deelwaarnemingen worden beperkt.

In de begroting 2021 zijn de totale jaarlasten begroot op € 115,9 miljoen. Op basis hiervan betekenen bovengenoemde percentages, dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 1,159 miljoen en een totaal van onzekerheden van circa € 3,477 miljoen de goedkeurende strekking van de accountantsverklaring niet zullen aantasten. Deze marges zijn gebaseerd op de begroting; maatgevend is uiteindelijk echter het werkelijke totaal van de betreffende lasten in de jaarrekening.

De definitie van de rapporteringstolerantie is "het bedrag waarboven de gemeenteraad wenst dat de accountant zijn bevindingen rapporteert in het verslag van bevindingen".

De rapporteringstolerantie bedraagt 5% van de goedkeuringstoleranties zoals deze hiervoor aangegeven. Het staat de accountant overigens vrij te rapporteren over bevindingen ten aanzien van lagere bedragen, die naar zijn oordeel bestuurlijk of anderszins relevant zijn. Naast deze kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling hanteren (professional judgement).

4. Normenkader en toetsingskader rechtmatigheid

De accountantscontrole op rechtmatigheid voor het kalenderjaar 2021 is limitatief gericht op:

- De naleving van de van toepassing zijnde externe regelgeving, i.c. de wettelijke kaders op Europees en nationaal niveau, uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.
- De naleving van het lokale kader dat, naast de begroting 2021, bestaat uit interne regelgeving voor wat betreft de door de Raad vastgestelde verordeningen uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.²

Ten aanzien van de interne regelgeving vindt uitsluitend een toets plaats naar het recht, de hoogte en de duur van financiële beheershandelingen, tenzij tegen derden (bijvoorbeeld in toekenningsbeschikkingen) aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties zijn opgenomen.³

De voor recht, hoogte en duur van belang zijnde bepalingen zijn aangegeven op een door Burgemeester en Wethouders aan de accountant te verstrekken overzicht. Als en voor zover bij de controle materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd worden deze in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door de Raad of hogere overheden vastgestelde regels betreft. Dit betekent dat interne regels van college naar ambtelijke organisatie c.q. collegebesluiten daar buiten vallen.

Ondanks het feit dat het normenkader zorgvuldig is opgesteld, is het onmogelijk te garanderen dat dit kader hiermee limitatief is. Dit betekent dat in die gevallen waarin de interne wet- en regelgeving, zoals die is opgenomen in het normenkader, niet voorziet dan wel (interpretatie-)ruimte laat, het College van Burgemeester en Wethouders gemandateerd is om beslissingen te nemen.

² Een door B&W verstrekt recent overzicht van deze verordeningen is als bijlage 1. bijgevoegd; indien daartoe aanleiding is zal dit door B&W worden aangepast.

³ Dergelijke tegen derden geformuleerde (financiële) voorwaarden zijn immers ook al relevant voor de accountantscontrole betreffende de getrouwheid van de jaarrekening.

5. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kort weergegeven als volgt:

Interimcontrole

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interimcontrole uitgevoerd. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt voor 1 januari 2022 een verslag (management letter) uitgebracht aan Burgemeester en Wethouders. Bestuurlijk relevante zaken worden ook aan de Raad gerapporteerd.

Verslag van bevindingen

In overeenstemming met de Gemeentewet wordt over de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen uitgebracht aan de Raad en in afschrift aan het College van Burgemeester en Wethouders. Hierin wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Accountantsverklaring

In de accountantsverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, ten aanzien van zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze accountantsverklaring is bestemd voor de Raad, zodat deze de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

- - -